

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Stichting Veilig Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
PO/BS/210297

Uw brief van
22 april 2010

Datum 1 juni 2010
Betreft Klachtencommissies

Geachte mevrouw H,

Uw brief naar aanleiding van twee uitspraken van (twee) landelijke klachtencommissies heb ik in goede orde ontvangen. Ik vind het jammer dat de zaken die u noemt zijn gelopen zoals ze zijn gelopen maar een ingrijpen van mijn kant is om meerdere redenen niet aan de orde. Wat de klachtencommissies betreft, speelt daarbij uiteraard een rol dat het hier om commissies gaat die niet door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn ingesteld en die onafhankelijk van deze minister dienen te blijven.

U geeft aan dat u voortaan uw cliënten zult adviseren om geen klacht meer in te dienen bij één van de landelijke klachtencommissies, door u aangeduid als "Het LKC", maar hen direct naar de rechter zult verwijzen. Op basis van uw ervaringen adviseert u mij om tot de instelling over te gaan van één onafhankelijk rechtscollege die (meer) bindende uitspraken kan geven en toch laagdrempelig blijft.

Naar aanleiding van dit advies en met name ook gezien het gestelde in het derde tekstblok van uw brief merk ik het volgende op.

De bedoeling van de klachtenregeling is een drieledige:

- a. Het verkrijgen van een uitspraak over de behoorlijkheid of onbehoorlijkheid van een handeling of gedraging van het bestuur van de school of een andere betrokkene bij het onderwijs aan hun kind.
- b. Het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs inclusief het schoolklimaat. (een klacht is een gratis advies).
- c. Het betrekken van de ouders bij de gang van zaken op school (de klachtenregeling is aanvullend op schoolgids, schoolplan en medezeggenschap).

Via een klachtenregeling kunnen ouders snel, met weinig administratieve rompslomp, zonder advocaat, en met weinig kosten, een oordeel krijgen over een gedraging of beslissing van een bevoegd gezag of anderen betrokken bij het onderwijsleerproces van de school. Hierdoor heeft een klachtenregeling grote voordelen vergeleken met een bindende geschillenregeling (of arbitrage) of een aparte rechtsgang voor het onderwijs. Een klachtenregeling heeft ook nadelen: de uitspraak is niet bindend, er is formeel geen hoger beroep mogelijk. Deze

voordelen wegens volgens mij op tegen de nadelen en ik vind daarom dat moet worden vastgehouden aan de klachtenregeling. Dat is overigens ook de mening van de landelijke organisaties van besturen/ouders/leerlingen, personeel en schoolleiders. Ik verwijs in dit verband naar de uitkomsten van de gesprekken met deze organisaties over de verbetering van de klachtenregeling in 2006.

Er zijn fundamentele verschillen tussen de klachtenregeling voor het onderwijs zoals die nu geldt, een bindende klachtenregeling of arbitrage en een rechtsgang (of rechtscollege) speciaal voor het onderwijs. Deze drie procedures moeten je niet vermengen zoals u dat kennelijk wilt. De Expertgroep klachtenregeling PO/VO die, zoals u ongetwijfeld weet, in augustus 2006 adviseerde over de juridische mogelijkheden tot verbetering van de klachtenregeling op de langere termijn, heeft dit heel expliciet aangegeven. Een complete rechtsgang met een bindende uitspraak maar met de voordelen van een klachtenregeling, zoals een lage toegangsdrempel, korte procedures en geen inschakeling van een advocaat, ligt (juridisch gezien) niet voor de hand.

Zoals eerder is aangegeven, heeft de klachtenregeling onderwijs meerdere doelen. De eerste is die van het verkrijgen van een uitspraak of de behoorlijkheid van een handeling of gedraging. Daarnaast zijn er, zoals ik al hier boven onder b en c aangaf, meer doelen. Of een aparte rechtsgang ook afgezet tegen deze doelen beter zou werken is voor mij zeer de vraag. Wat bijvoorbeeld het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs betreft, geven de landelijke commissies bijvoorbeeld meestal een advies aan de school over hoe voortaan met het probleem waarover werd geklaagd om te gaan. Dit om een herhaling te voorkomen. De rechter zal daartoe minder zijn geneigd mede omdat deze veel verder van de schoolpraktijk afstaat. En ik ben bang dat juist een gang naar de rechter niet direct de meest geëigende weg is om de samenwerking tussen de partijen in het onderwijs en met name op de school waar het conflict speelde te bevorderen (zie doelstelling c).

Samenvattend zie ik geen reden om van de huidige opzet van de klachtenregeling af te stappen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Primair Onderwijs,

dr. R. B.